

ikke vilde være ubilligt at kræve et Tilskud fra de Kommuner, der var stærkest interesserede, og nævnedes specielt København og Frederiksberg. Jeg vil heller ikke her være uenig med det ærede Medlem, for saa vidt der skulde være Tale om Anvendelse af betydelige Summer til Formaalets Løsning. Men jeg indrømmer, at jeg fik det Indtryk, at det ærede Medlem gik ud fra, at det var muligt at tilvejebringe en Ordning, som der ikke skulde væsentlige Udgifter til, og saa forstaar jeg ikke, at man samtidig kan stille et saadant Krav.

Jeg maa maaske have Lov at føje til — da jeg har det Syn paa Sagen, at Betingelsen for virkelig gode Forhold er den Adskillelse, som jeg er tilfreds med at Ministeren har foreslaaet —, at det glædede mig at høre, at ogsaa Ordføreren for Socialdemokratiet sluttede sig til dette Princip. Vi kan saa i Udvalget i Fællesskab overveje de Muligheder, der er for at komme til et Resultat, og jeg skal tilsige mit Partis Støtte til denne Forhandling og vor gode Villie til at gøre vort Bedste for, at der kan fremkomme et forsvarligt og tilfredsstillende Resultat af disse Forhandlinger i Rigsdagen.

Johan Knudsen: Den første Gang, jeg havde den Ære i det høje Folketing at deltage i en Diskussion om det kongelige Teaters Forhold, var i Rigsdagssamlingen 1907—08. Diskussionen blev foranlediget ved et Lovforslag, som var fremsat af Kultusminister Enevold Sørensen, og Lovforslaget gik kun ud paa en Forlængelse af den Ordning om et fast Tilskud til Teatret, som Loven af 13. Marts 1903 havde bestemt. Men som Bilag til Lovforslaget fulgte en Redegørelse fra Teatrets Direktør, Hr. Einar Christiansen, i hvilken han meget indtrængende anbefalede, at det kongelige Teater skulde tvødeles paa den Maade, at der indrettedes en Scene for Opera og Ballet og en Scene for Skuespil, en „Talescene“, som Skuespilscenen den Gang kaldtes med et uheldigt og noget vildledende Udtryk. Det var om denne Plan. Menerne brødes.

Medens de radikales Ordfører, den nuværende højtærede Statsminister (Zahle), hverken udtalte sig for eller imod Planen, fik den en ivrig Forsvarer i Ordføreren for det socialdemokratiske Parti, det ærede 9de Medlem for Hovedstaden (A. C. Meyer), som hævdede, at Skuespil, Opera og Ballet i eet Hus ikke passer sammen, at de derfor maatte skilles, og at en Adskillelse ikke

burde skydes for langt ud. Fra Venstre kom forskellige Opfattelser til Orde. Saaledes var Venstres Ordfører ved Lovforslagets første Behandling, det ærede 9de Medlem for Odense Amt (Jensen-Sønderup), paa det rene med, at Operaen paa det kongelige Teater albuede sig frem paa Skuespillets Bekostning, og det ærede Medlem veg ikke tilbage for at drage en vidtgaaende Konsekvens af sit Krav om, at Skuespillet ikke maatte sættes i Skamkrogen paa den Scene, hvor det burde være Hersker. Af det ærede Medlems Udtalelser tillader jeg mig at citere følgende — med den højtærede Formands Samtykke skal jeg oplæse dette Citat og nogle andre —: „Udviklingen viser klart, at man maa gaa til en Adskillelse af de tre Kunstarter, saaledes at vi faar en Skuespilscene for sig og en Scene for Opera og Ballet for sig. Jeg for mit Vedkommende er ikke i Tvivl om, at hvis det ikke lader sig gøre at faa en egen Scene for det citerende Skuespil, vil Operaen i den Grad tage Overhaand over Skuespillet, at enten vil det kongelige Teater blive en Operascene, eller ogsaa bliver man nødt til fra Statens Side at sige: Operaen overlades til det private Initiativ, til den private Virksomhed. Statens Skuespilhus skal være et Skuespilhus og ikke en Operascene“.

Desværre havde disse forstandige Ord ikke megen Sangbund indenfor Venstre, og det blev det ærede Medlem fra Assens (Klaus Berntsen), som — og hvor ofte har han ikke haft den Lykke! — fandt Partiets Kammertone ved at forudsige de Rigsdagsmænd, der vilde stemme for, at Statskassen skulde afsæ Millioner til et nyt Teater, en krank Skæbne ude hos deres Vælgere. Paa den skæmtefulde og hjertevindende Façon, der er det ærede Medlem egen, og som ingen her i Salen kan staa for, tilbød det ærede Medlem at drøfte Spørgsmaalet med os formastelige ude i vore Valgkredse; saa skulde Begejstringen nok gaa af os, mente det ærede Medlem. Og som den, der ved sig i Overensstemmelse med den kompakte Majoritet, dekreterede det ærede Medlem: det kongelige Teaters Forhold bør blive som hidtil, de tre Kunstarter har nu i 136 Aar været sammen, og der er intet i Vejen for, at de kan blive sammen fremdeles, al Tale om en ny Statsscene er haabløs. Og dermed var Sagen skrinlagt — foreløbig.

Men nogen Livskraft maa der alligevel have været i den, for da Venstres Kultusminister 3 Aar senere, Hr. Appel,